

KIRKKONUMMEN KUNNAN KOTOUTUMISOHJELMA 2025–2026

Kirkkonummen kunnan kotoutumishjelma 2025–2026

Sisällysluettelo

Johdanto	3
1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	6
2. Kotoutumissuunnitelma	7
2.1 Kotoutumissuunnitelma perheelle.....	8
2.2 Kotoutumissuunnitelma alaikäiselle ilman huoltajaa maahan muuttaneelle	9
3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	9
4. Kotoutumiskoulutus	10
4.1 Kotoutumiskoulutus työvoimakoulutuksena	10
4.2 Kotoutumiskoulutus omaehtoisina opintoina	11
5. Muut koulutukset ja palvelut	12
6. Ohjaus ja neuvonta	13
6.1 Ohjaus ja neuvonta alkuvaiheen palveluiden aikana	14
6.2 Matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta kaikille maahanmuuttajille	14
7. Muut kunnan kotoutumista edistävät palvelut	14
7.1 Kunnan kotoutumisen palveluiden muut palvelut	15
7.2 Työvoimapaalveluiden kotoutujan työllisyyttä tukevat muut palvelut	15
7.3 Varhaiskasvatuksen palvelut.....	16
7.4 Opetuspalvelut	17
7.5 Vapaa-aikapalvelut	19
7.6 Ohjaamo.....	21
7.7 Yritysneuvontapalvelut.....	21
7.8 Asumisneuvonnan palvelut.....	21
8. Kotoutumista tukevat kolmannen sektorin palvelut	22
Vastuutaulukko	24

Johdanto

Lokakuussa 2024 Kirkkonummen kunta on koti vähän alle viidelle tuhannelle ulkomailla syntyneelle henkilölle. Maahanmuuttajat muuttavat Kirkkonummelle esimerkiksi työn, opintojen, perheen ja avioliiton tai siihen verrattavissa olevan ihmissuhteen vuoksi. Kuntalaisissa on myös tilapäistä suojelua saavia, kiintiöpakolaisia, ihmiskaupan uhreja ja turvapaikkaprosessin kautta kuntaan muuttaneita. Maahanmuuttajien kotoutumista kuntaan tuetaan Kirkkonummen kunnan tarjoamissa palveluissa yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Kotoutumisen alkuvaiheessa maahanmuuttajille tarjotaan kunnan järjestämiä palveluita, joista on luotu *kotoutumisohjelma* eli alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kyseistä palvelukokonaisuutta kuvataan tässä asiakirjassa. Lisäksi tämä asiakirja sisältää tietoa Kirkkonummella järjestetyistä muista kotoutumista edistävistä palveluista ja palveluihin liittyvästä yhteistyöstä.

Tässä dokumentissa maahanmuuttajaan, joka saa kunnan viranomaisten tarjoamia alkuvaiheen palveluita, viitataan kotoutuja-asiakkaana ja lyhyemmin myös asiakkaana tai kotoutujana. Kotoutuja-asiakas tarkoittaa henkilöä, joka on kunnan alkuvaiheen palveluiden piirissä, eli henkilöä, jolle on tehty henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma. Kotoutumissuunnitelma tehdään korkeintaan kahdelle vuodelle. Kunnan kotoutumisen palveluita ohjaa laki kotoutumisen edistämisestä, joka koskee kaikkia niitä Suomeen muuttaneita, joille on myönnetty ulkomaalaisille tarkoitettu oleskelulupa. Lakia sovelletaan myös henkilöihin, joilla on ulkomaalaislain mukainen oleskelukortti tai rekisteröity oleskeluoikeus.

Kunnan kotoutumista edistäviin tehtäviin kuuluu työnhakijoiksi ilmoittautuneiden ja työelämän ulkopuolella olevien kotoutumisen edistäminen, kunnan maahanmuuttajien tavoittaminen, ohjaus ja neuvonta ja hyvien väestösuhteiden edistäminen. Kirkkonummen kunnan kotoutumisen palvelut ja työvoimapalvelut järjestävät lakisääteiset kotoutumisen alkuvaiheen palvelut. Tässä tekstissä kunnalla ja viranomaisella viitataan yhteisesti sekä kotoutumisen palveluihin että työvoimapalveluihin.

Kirkkonummen kunta tekee kotoutumisen edistämisen osalta yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa. Yhteistyötä vaatii esimerkiksi kiintiöpakolaisten vastaanotto. Kirkkonummella on voimassa oleva sopimus ELY-keskuksen kanssa ja kunta ottaa joka toinen vuosi vastaan 15 kiintiöpakolaista. Kunnan kotoutumisen palvelut vastaa kiintiöpakolaisten ja muiden kuntapaikan saaneiden vastaanoton valmisteluista ja vastaanotosta kuntaan. Kotoutumisen alussa kunta kuulee hyvinvointialuetta, minkä kautta hyvinvointialue saa tiedon kuntaan saapuvista henkilöistä ja pystyy varmistamaan oikeat ja oikea-aikaiset palvelut kotoutujille.

Kotoutumisohjelma tukee laajasti Kirkkonummen strategian 2024–2030 päämäärien tavoitteiden toteuttamista. ”Yhteisöllinen ja elävä Kirkkonummi” -päämäärän mukaisesti kotoutumisohjelma edistää sekä kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta että yhteistyöverkostoja kolmannen sektorin kanssa. ”Osaava ja oppiva Kirkkonummi” -päämäärän osalta kotoutumisohjelma edistää elinikäisen oppimisen kulttuuria ja kansainvälisyyden sekä moninaisuuden huomioimista kunnan toiminnassa. Erityisesti kotoutumisohjelma linkittyy tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kotoutumisen edistämisen tavoitteeseen. Kotoutumisohjelman kautta tehtävä palveluiden tarkastelu tukee myös asiakaslähtöisyyden ja tehokkuuden edistämistä kunnan toimintatavoissa.

Kotoutumisen alkuvaiheen palveluita ohjaa uusi kotoutumislaki

Kotoutumishjelma on osa kotoutumislain kokonaisuudistusta (KOTO24), joka astuu voimaan 1.1.2025. Lakimuutoksen tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa, osallisuutta yhteiskuntaan sekä edistää yhdenvertaisuutta ja hyviä väestösuhteita. Muutoksen tavoitteena on myös selventää kotoutumisen parissa työskentelevien viranomaisten vastuualueita muuttuneessa toimintaympäristössä.

Sosiaali- ja terveystyö siirtyivät vuoden 2023 alussa kunnilta uusille hyvinvointialueille ja vuoden 2025 alussa työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät valtiolta kunnille. Samalla Suomeen muodostuu 45 työllisyysaluetta. Kirkkonummi on vastuukunta Kirkkonummen, Siuntion ja Vihdin työllisyysalueella. Kotoutumislain kokonaisuudistus on sidoksissa TE-palveluiden uudistuksen kanssa ja kunnilla on TE24- ja KOTO24-uudistusten myötä kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä. Paikallistasolla kotoutumisen edistämisestä ovat nyt vastuussa kunnat ja hyvinvointialueet.

Kirkkonummen kuntaan muodostettiin Kuntakehityksen toimiala, joka aloittaa toimintansa 1.1.2025. Yksi toimialaan kuuluvista palveluryhmistä on työ- ja elinkeinopalvelut, jonka alle kuuluvat uuden työllisyysalueen palvelut sekä kunnan kotoutumisen palvelut. Kotoutumisen edistämiseksi toimivat viranomaiset ovat nyt organisaatiossa lähempänä toisiaan sopimassa esimerkiksi uuden kotoutumishjelman palveluiden toteuttamisesta.

Kotoutumishjelma on uudessa kotoutumislaisissa (681/2023) oleva alkuvaiheen kotoutumisen palvelukokonaisuus, jota aiemmassa kotoutumislaisissa ei tätä ennen ole ollut.

Palvelukokonaisuuteen kuuluvat lakisääteiset alkuvaiheen kotoutumista edistävät palvelut eli kunnan tuottamat ensimmäiset palvelut uusille maahan muuttaneille kuntalaisille. Alkuvaiheen kotoutumisen palveluiden järjestämisvastuut jakautuvat työllisyysalueen työvoimapoluilla ja kunnan kotoutumisen palveluille.

Työvoimaviranomainen järjestää palvelut työttömäksi työnhakijoiksi ilmoittautuneille asiakkaille. Kunnan kotoutumisen palvelut puolestaan järjestää palvelut työvoiman ulkopuolisille, kuten kotivanhemmille, yli 65-vuotiaille ja henkilöille, jotka ovat muusta syystä työvoiman ulkopuolella.

Kotoutumishjelmassa olevat kunnan palvelut ovat

- osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi
- kotoutumissuunnitelma ja monialainen kotoutumissuunnitelma
- monikielinen yhteiskuntaorientaatio
- kotoutumiskoulutus ja kielitaidon päättöttestaus
- muut koulutukset ja palvelut
- kotoutumishjelman aikainen ohjaus ja neuvonta.

Ohjelman sisältämät palvelut tukevat kotoutujien arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan. Palveluiden tavoitteena on edistää asiakkaiden kotoutumista, työllistymistä ja yhdenvertaisuutta.

Kotoutumista tukeviin palveluihin, esimerkiksi palvelutarpeen arviointiin ja kotoutumissuunnitelmaan, ovat oikeutettuja henkilöt, joiden ensimmäisen oleskeluluvan, oleskeluoikeuden tai oleskelukortin myöntämisestä on kulunut alle kolme vuotta, ja joiden ensimmäisen kotoutumissuunnitelman laatimisesta on kulunut alle kaksi vuotta.

Kirkkonummen kunta järjestää lain mukaiset kotoutumisen alkuvaiheen palvelut myös Siuntion kunnalle 1.1.2025 alkaen. Siuntion kunnan sivistyslautakunta hyväksyi kuntien yhteiskuntasopimuksen lakisääteisten palveluiden järjestämisestä 10.10.2024.

Kotoutumista edistetään kunnassa myös esimerkiksi kulttuurin, varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluiden yhteydessä. Kunnan ohella myös järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat tarjoavat toimintaa, joka edistää maahanmuuttajien kotoutumista. Viranomaiset ohjaavat asiakkaita tarvittaessa muihin palveluihin ja tekevät yhteistyötä kunnan muiden kotoutumista edistäviä palveluita tuottavien tahojen kanssa.

Uuden lain ja kotoutumisohjelman tullessa voimaan, edellisen kotoutumislain (1386/2010) mukaisesta *Kotona Kirkkonummella, Kirkkonummen kunnan kotouttamisohjelma 2021–2024* (Dnro 288/2021) luovutaan. Vanhan kotouttamisohjelman korvaa *Kirkkonummen kunnan kotoutumisohjelma 2025–2026*. Aiempi kotouttamisohjelma kuvasi laajasti koko kunnan kotoutumista edistävät palvelut ja kotoutumisen edistämisen strategisen suunnittelun. Uusi kotoutumisohjelma sen sijaan keskittyy alkuvaiheen kotoutumisen palvelukokonaisuuteen, ja kotoutumisen edistäminen huomioidaan laajemmin toimialakohtaisessa suunnittelutyössä.

Kotoutumisohjelman laadinta ja viestintä

Kirkkonummen kunnan kotoutumisohjelma on laadittu kunnan kotoutumisen palveluiden, työvoimapalveluiden ja strategisen kehittämisen palveluiden yhteistyönä. Ohjelmaa varten on haastateltu kunnan muita palveluryhmiä, jotka osallistuvat kotoutumisen edistämiseen ja Kirkkonummella toimivia kolmannen sektorin toimijoita. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa yhteistyön käytännöistä on keskusteltu yhdessä muiden Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa. Kotoutumisohjelmaa kuvaavan asiakirjan pohjana on käytetty KEHA-keskuksen mallipohjaa.

Jatkossa Kirkkonummen kunnan kotoutumisohjelman toteutumista seurataan vuosittain ja ohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan. Vastuu seurannasta ja päivittämisestä on yhteisten palveluiden strategisen kehittämisen palveluilla yhteistyössä palveluita tuottavien tahojen kanssa.

Kuntalaisille Kirkkonummen kunnan kotoutumisohjelmasta viestitään osana kuntaviestintää ja ohjelma on luettavissa kunnan verkkosivuilla.

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut lähtevät liikkeelle osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista. Saatuaan tiedon uudesta kotoutuja-asiakkaasta, kunnan viranomainen kutsuu maahanmuuttajan palvelutarpeen arviointiin. Tarvittaessa tapaamisella on mukana tulkki.

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnissa viranomainen selvittää maahanmuuttajan elämäntilanteen, taitoja, valmiuksia, ja tavoitteita, jotka vaikuttavat kotoutumisen edistymiseen. Arvioinnin tavoitteena on hahmottaa tarvittavat ja tarkoituksenmukaiset toimet asiakkaan onnistuneeseen ja omatoimiseen kotoutumiseen. Näin asiakkaalle saadaan koottua hänelle sopiva alkuvaiheen kotoutumisen palvelukokonaisuus. Asiakkaan tiedot kirjataan asiakastietojärjestelmään.

Kunnan työvoimapalvelut tekee palvelutarpeen arvioinnin maahanmuuttajille, jotka ovat ilmoittautuneet työttömiksi työnhakijoiksi. Työttömän työnhakijan kotoutuminen tähtää työllistymiseen ja työnhakijaksi ilmoittautuneelle kotoutuja-asiakkaalle on velvoite osallistua osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin. Osallistumatta jättäminen voi vaikuttaa henkilön saamiin etuuksiin.

Kunnan kotoutumisen palvelut järjestää osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin työvoiman ulkopuolisille, joiden kotoutuminen ei ensisijaisesti tähtää työllistymiseen.

Asiat, jotka viranomainen selvittää

- luku- ja kirjoitustaito
- suomen ja ruotsin kielen taito
- aikaisempi koulutus ja työkokemus
- muu elämäntilanne ja siitä johtuvat palvelutarpeet
- muut kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet ja tavoitteet
- mielenterveys- ja kuntoutuspalveluiden tarpeet
- sosiaali- ja terveystarpeiden tarpeet.

Työttömiltä työnhakijoilta selvitetään lisäksi

- opiskelutaidot ja -valmiudet sekä työelämätaidot ja -valmiudet
- työllisyys- ja koulutuspalveluiden tarpeet sekä niitä koskevat tavoitteet
- erityistaitoihin liittyvä osaaminen ja muut vahvuudet.

Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä viranomainen antaa kotoutuja-asiakkaalle tietoja

- kotoutumiseen liittyvien palveluiden tavoitteista
- hänen henkilötietojensa käsittelystä
- kotoutumissuunnitelman laatimisesta
- kotoutumisen alkuvaiheen palveluista

- yleisesti kotoutujan oikeuksista ja velvollisuuksista kotoutumisprosessissa.

Viranomaisen tulee varmistaa, että asiakas ymmärtää hänelle annetut tiedot, jotka viranomaisen antaa hänelle joko suullisesti, kirjallisesti tai tulkkausta hyödyntäen.

Palvelutarpeen arviointia jatketaan koko asiakkuuden ajan ja kotoutumissuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

Viranomaisen ottaa tarpeen mukaan yhteyttä Länsi-uudenmaan hyvinvointialueeseen (LUVN), jos asiakkaalla ilmenee tarve terveys- ja sosiaalipalveluille. Kunta ja hyvinvointialue tekevät palvelutarpeen arvioinnin yhdessä esimerkiksi tilanteissa, joissa asiakas tarvitsee tukea vammansa tai pitkäaikaissairautensa kanssa. Kiintiöpakolaisten, ihmiskaupan uhrien ja ilman huoltajaa maahan saapuneiden alaikäisten henkilöiden kohdalla osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tehdään aina hyvinvointialueen kanssa. Monialaisen tapaamisen tarkoitus on sovittaa yhteen kaikki asiakkaan tarvitsemat palvelut.

2. Kotoutumissuunnitelma

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta asiakkaalle laaditaan henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma. Kunnan viranomaisen tekee suunnitelman yhdessä kotoutuja-asiakkaan kanssa. Kotoutumissuunnitelmaan kirjataan asiakkaan tilanteeseen soveltuvat palvelut.

Kotoutumissuunnitelmassa huomioidaan maahanmuuttajan toiveet, osaaminen, elämäntilanne sekä työ- ja koulutushistoria. Kotoutumissuunnitelman tulee olla kullekin maahanmuuttajalle tarkoituksenmukainen kokonaisuus.

Työttömille työnhakijoille kotoutumissuunnitelmat tekee kunnan työvoimapalvelut. Työelämän ulkopuolisille kotoutujille kotoutumissuunnitelmat tekee kunnan kotoutumisen palvelut.

Kotoutumissuunnitelma tehdään monialaisena, jos palvelutarpeen arvioinnissa on todettu tarve yhteensovittaa työllisyys-, koulutus-, sosiaali-, terveys- tai muita kotoutumista edistäviä palveluita. Kiintiöpakolaisten, ihmiskaupan uhrien ja alaikäisen ilman huoltajaa maahan saapuneiden kohdalla suunnitelma tehdään aina monialaisesti.

Kotoutumissuunnitelma sisältää

- tarvittaessa tiivistelmän palvelutarpeen arviosta
- tavoitteet: kotoutuminen, työllistyminen tai yrittäjyys (alle 25-vuotiailla toisen asteen koulutus)
- edistäviin palveluihin osallistuminen: kotoutuminen, työllistyminen tai yrittäjyys, terveys ja hyvinvointi, yhteiskunnalliset valmiudet sekä suomen tai ruotsin kielen opinnot
- palveluiden toteutumisen seuranta
- perustelut palveluiden tarkoituksenmukaisuudelle
- järjestöjen, yhteisöjen tai yhdistysten toimintaan osallistuminen

- ohjaus ja neuvonta: mistä ja miten asiakas saa neuvoja ja tukea
- työttömille työnhakijoille työnhakuvelvollisuus (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 44 §)
- mahdollinen monialainen palveluiden yhteensovittaminen.

Kotoutuja-asiakas ohjataan kotoutumissuunnitelmassa sovittuihin palveluihin kuukauden kuluessa kotoutumissuunnitelman laatimisesta.

Kunnan viranomaisen seuraa kotoutumissuunnitelman toteutumista esimerkiksi asiakkuudenhallintajärjestelmän toiminnallisuuksien avulla. Kotoutumissuunnitelma on tarkistettava vähintään kuuden kuukauden välein, joko asiakkaan pyynnöstä, tai aina kun ilmenee tarve suunnitelman päivittämiselle. Tällainen tarve voi olla esimerkiksi muutokset asiakkaan palveluihin osallistumisessa tai elämäntilanteessa.

Monialainen kotoutumissuunnitelma voidaan tarkistaa asiakkaan ja työvoimaviranomaisen tai maahanmuuttoasiantuntijan kesken (ilman hyvinvointialuetta) niissä tapauksissa, kun suunnitelmaa päivitetään ainoastaan niiden palveluiden osalta, jotka eivät tarvitse monialaista yhteensovittamista. Monialainen kotoutumissuunnitelma voidaan myös korvata perusmuotoisella kotoutumissuunnitelmalla tai päinvastoin, jos asiakkaan tilanne niin vaatii. Ensimmäinen kotoutumissuunnitelma voidaan laatia enintään yhden vuoden ajaksi.

Kotoutumissuunnitelmien yhteenlaskettu enimmäiskesto on kaksi vuotta ensimmäisen kotoutumissuunnitelman laatimisesta. Kotoutumissuunnitelma päättyy joko enimmäisajan tultua täyteen tai sitten, kun suunnitelmassa asetetut tavoitteet on saavutettu. Kun asiakkaalle on kertynyt työ- ja koulutushistoriaa tai muuta osaamista, voi olla tarkoituksenmukaisempaa, että asiakkaalle laaditaan kotoutumissuunnitelman sijaan työllisyysuunnitelma.

Kotoutumissuunnitelman enimmäiskesto voidaan pidentää enintään kahdella vuodella, jos

- se on perusteltua asiakkaan vähäisen koulutustaustan tai monialaisten palveluiden tarpeen vuoksi ja jos tarvitaan erityisiä toimenpiteitä, joilla tuetaan kotoutuja-asiakkaan kotoutumista ja työllistymistä
- enimmäiskesto on kulunut maahanmuuttajan saadessa lasten kotihoidon ja osallistuessa osa-aikaisesti kotoutumissuunnitelmaan
- kotoutumissuunnitelmaa ei ole tilapäisesti voitu toteuttaa vamman, sairauden, raskaus- tai vanhempainrahopäivien käyttämisen vuoksi

tai muusta näihin verrattavasta syystä, syyn kesto vastaavaksi ajaksi.

2.1 Kotoutumissuunnitelma perheelle

Kotoutumislain mukainen kotoutumissuunnitelma voidaan tarvittaessa laatia perheille. Perheen kotoutumissuunnitelman laatii Kirkkonummen kunnan kotoutumisen palveluiden viranomaisen. Suunnitelmaan kirjataan perheen kanssa yhdessä palveluita, jotka tukevat erityisesti lasten ja nuorten kotoutumista kuntaan. Samalla suunnitellaan palveluita, jotka tukevat vanhemmuutta ja vanhempien kotoutumista kuntaan.

Perheille tehtävä kotoutumissuunnitelma tehdään erityisesti tilanteissa, joissa perheen tilanne on

herättänyt huolta viranomaisissa. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi perhettä koskettanut trauma. Suunnitelma tehdään siksi usein monialaisessa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Suunnitelmaan lisätään esimerkiksi perheen kotoutumista edistäviä ennaltaehkäiseviä palveluita terveys- ja sosiaalipalveluista. Hyvinvointialueen kanssa tehdään yhteistyötä myös silloin, kun perheessä on sairas tai vammaisen perheenjäsen, joka tarvitsee hoitoa tai huolenpitoa.

Kunnan osalta suunnitelmassa sovitaan palveluihin, kuten päivähoitoon tai kouluikäisen valmistavaan opetukseen osallistumisesta. Varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja valmistavassa koulutuksessa voidaan tehdä omia suunnitelmia lapsen tai nuoren kotoutumiseen liittyen. Nämä suunnitelmat voidaan yhteensovittaa perheen kotoutumissuunnitelman kanssa.

2.2 Kotoutumissuunnitelma alaikäiselle ilman huoltajaa maahan muuttaneelle

Alle 18-vuotias alaikäinen, joka on saapunut kuntaan ilman huoltajaa ja saanut oleskeluluvan, on oikeutettu hänelle laadittuun kotoutumissuunnitelmaan. Muille alaikäisille suunnitelma tehdään, jos sille ilmenee merkittävä tarve. Ilman huoltajaa saapuneille kotoutumissuunnitelman tekee kunnan kotoutumisen palveluiden viranomaisen aina monialaisessa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Työvoimaviranomaiselta voidaan pyytää tukea, jos nuoren lähiajan tavoite kotoutumiselle on työllistyminen. Oppivelvollisuuden päätyttyä henkilö voidaan ohjata työvoimaviranomaisten palveluihin.

Alaikäiselle tehtävässä suunnitelmassa otetaan huomioon lastensuojelulain mukaan alaikäisen edut ja kehitysvaihe. Viranomaisen ottaa huomioon alaikäisen yksilöllisen tilanteen ja toiveet kotoutumiselle. Suunnitelma laaditaan yhdessä alaikäisen asiakkaan tai hänen edustajansa kanssa. Toiveiden selvittäminen ja suunnitelman laadinta tulee suorittaa lapsen hyvin osaamalla kielellä. Mukana tapaamisella on tarvittaessa tulkki. Voi olla myös tarkoituksenmukaista, että suunnitelman laadinnassa on mukana henkilöitä muista palveluryhmistä, kuten opetuspalveluista tai vapaasta sivistystyöstä.

Alaikäisen kotoutumissuunnitelmaan kirjattavia palveluita voivat olla esimerkiksi perusopinnot, lukio-opinnot, ammatilliset opinnot tai korkeakouluun johtavat opinnot, täydennyskoulutus tai jatkokoulutus, oman äidinkielen opetus, harrastukset ja vapaa-ajantoiminta, työpajatoiminta, lastensuojelutoimenpiteet ja muut sosiaali- ja terveystyöpalvelut. Kotoutumissuunnitelma sovitetaan yhteen lapsen tai nuoren muiden suunnitelmien kanssa.

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

Yhteiskuntaorientaatio on palvelu, jossa kunta tarjoaa kotoutuja-asiakkaalle tietoa Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä, suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta sekä yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista. Kirkkonummella monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestäminen on työvoimapalveluiden vastuulla.

Yhteiskuntaorientaatiota pyritään järjestämään ryhmämuotoisena opetuksena silloin, kun riittävä

määrä saman kielisiä kotoutuja-asiakkaita on aloittamassa palvelua. Ryhmämuotoisena kurssina järjestettävä yhteiskuntaorientaatio sisältää 70 tuntia opetusta, josta osa voi olla itseopiskelua. Työvoimapalvelut järjestää kurseja kunnan omina palveluina tai hankintoina palveluntuottajilta.

Jos osallistujien vähäisen määrän, kouluttajien saatavuuden, kielen harvinaisuuden tai muun perustellun syyn vuoksi ryhmämuotoisen yhteiskuntaorientaation järjestäminen ei ole mahdollista, kotoutujalle tarjotaan yhteiskuntaorientaation materiaalit tutustuttavaksi hänen äidinkielellään tai hyvin osaamalla kielellä. Oppimateriaalin on tuottanut Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) yhdessä Pakolaisavun kanssa.

Jos on ilmeistä, että asiakkaalla ei ole tarvetta yhteiskuntaorientaatiolle, voidaan se myös jättää järjestämättä. Asiakkaalle toimitetaan kuitenkin palvelun kirjallinen materiaali, johon häntä kannustetaan tutustumaan.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio järjestetään mahdollisuuksien mukaan maahan muuttaneen äidinkielellä tai muulla hänen hyvin osaamallaan kielellä. Palvelu pyritään tarjoamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa asiakkaan kotoutumisprosessia. Yhteiskuntaorientaatiosta sovitaan asiakkaan kotoutumissuunnitelmassa.

4. Kotoutumiskoulutus

Kotoutumiskoulutus on aikuisille maahanmuuttajille suunnattu kotoutumista edistävä koulutus, jossa opiskellaan suomea tai ruotsia ja perehdytään suomalaiseen työelämään ja yleisesti yhteiskuntaan. Koulutuksen tarkoitus on oppia valittua kieltä ja edistää asiakkaan kotoutumista ja valmiuksia jatkokoulutukseen tai työhön. Kotoutumiskoulutus järjestetään työvoimakoulutuksena tai omaehtoisina opintoina. Kotoutumiskoulutus on kotoutuja-asiakkaalle maksuton.

4.1 Kotoutumiskoulutus työvoimakoulutuksena

Työnhakijaksi rekisteröityneen kotoutuja-asiakkaan kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena, jonka lähtökohtana on valmistaa kotoutujaa jatko-opiskeluun ja vahvistaa edellytyksiä työelämää varten. Palvelun tavoitteena on asiakkaan kotoutuminen, työllistyminen tai muu jatkopolku sekä B1.1-tasoa vastaava kielitaito. Palvelun järjestää työvoimapalvelut.

Kotoutumiskoulutus on kokopäiväistä. Koulutus kestää asiakkaalle pääsääntöisesti noin vuoden. Koulutus sisältää kieli- ja viestintäosaamista, yhteiskunta- ja työelämäosaamista sekä ohjausta. Osana kotoutumiskoulutusta suoritetaan myös työssäoppimisyksikkö. Lisäksi tarpeen mukaan opinnot voivat sisältää latinalaisten aakkosten opiskelua.

Kirkkonummen työvoimaviranomainen on kilpailuttanut työvoimakoulutuksena järjestettävän kotoutumiskoulutuksen yhdessä Raaseporin, Hangon ja Inkoon sekä Lohjan ja Karkkilan työvoimaviranomaisten kanssa. Palveluntuottaja on kilpailutettu neljäksi vuodeksi ajalle 1.1.2025–31.12.2028.

Palveluntuottaja järjestää kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteet 2022 mukaisesti (Opetushallituksen määräykset ja ohjeet 2022:1a). Palvelu perustuu lakiin kotoutumisen edistämisestä (681/2023) 26 §–27 §. Lisäksi palvelussa noudatetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) määrättyjä ehtoja 61–67 §. Hankittu palvelu sisältää vain suomenkielisen koulutusvaihtoehdon.

Kotoutumiskoulutukseen osallistuneiden kielitaidon päättöttestaus

Kielitaidon päättöttestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta. Päättöttestaus tehdään vain niiden kotoutumiskoulutusten yhteydessä, joissa noudatetaan Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita.

Palveluntuottaja on velvollinen suorittamaan kotoutumiskoulutuksen päätteeksi asiakkaille kielitaidon päättöttestauksen. Testauksessa käytetään valtakunnallisesti käytössä olevia viranomaisen tarjoamia testejä, järjestelmiä ja työkaluja. Opetushallitus määrää kielitaidon päättöttestauksen toteuttamisesta.

Kielitaidon päättöttestauksen lopputulokset ilmoitetaan työvoimaviranomaiselle. Koulutuksen yksi tavoitteista on saavuttaa suomen kielen B1.1-tasoa vastaava kielitaito. Koulutuksen päätteeksi asiakkaalle laaditaan jatkosuunnitelma.

4.2 Kotoutumiskoulutus omaehtoisina opintoina

Kotoutumiskoulutuksen voi suorittaa omaehtoisena opiskeluna oppilaitosten itsenäisesti järjestämällä kursseilla tai koulutuksissa. Kunnan viranomainen sopii oppilaitosten ja muiden mahdollisten palveluntuottajien kanssa kotoutuja-asiakkaan ohjauksesta heidän palveluunsa. Kotoutumiskoulutuksen suorittamisesta omaehtoisina opintoina sovitaan asiakkaan kotoutumissuunnitelmassa.

Ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus järjestetään pääsääntöisesti omaehtoisena opiskeluna. Kunnan viranomainen ohjaa kotoutuja-asiakkaan lähikuntiin ruotsinkielistä koulutusta järjestävän tahon palveluihin. Samoin toimitaan tilanteissa, jossa kotoutujan koulutus suoritetaan suomalaisella viittomakielellä.

Oppilaitosten itsenäiset kotoutumiskoulutukset (muu kuin työvoimakoulutuksena järjestettävä kotoutumiskoulutus)

Kunnan viranomainen voi ohjata kotoutuja-asiakkaan oppilaitoksen itsenäisesti järjestämään kotoutumiskoulutukseen, joka perustuu Opetushallituksen opetussuunnitelmaan. Perustellusta syystä myös työnhakijaksi ilmoittautunut kotoutuja-asiakas voi suorittaa kotoutumiskoulutuksen muilla tavoilla kuin työvoimakoulutuksena.

Kirkkonummen lähialueilla toimivia kotoutumiskoulutusta mahdollisesti järjestävät suomeksi Kanneljärven opisto ja ruotsiksi Lärkullan kansanopisto ja Helsingfors Arbis. Suomalaisella viittomakielellä kotoutumiskoulutusta järjestää esimerkiksi Kuurojen kansanopisto Helsingissä.

Kotoutumiskoulutus luku- ja kirjoitustaidon opintoina tai perusopetuksena

Jos osaamisen ja kotoutumisen palveluntarpeen arvioinnissa on selvinnyt, että asiakkaalla on tarve luku- ja kirjoitustaidon opetukselle tai aikuisten perusopetukselle, voidaan myös näitä koulutuksia suorittaa kotoutumiskoulutuksena. Luku- ja kirjoitustaidon opetuksen tulee olla järjestetty Opetushallituksen vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelmasuosituksen mukaisesti ja aikuisten perusopetuksen tulee olla järjestetty Opetushallituksen aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Kirkkonummella luku- ja kirjoitustaidon opetusta järjestävät esimerkiksi Omnia ja Kirkkonummen kansalaisopisto. Aikuisten perusopetusta järjestetään esimerkiksi Kanneljärven opistossa Lohjalla ja Omniassa Espoossa.

5. Muut koulutukset ja palvelut

Kotoutuja-asiakkaita voidaan ohjata kotoutumishjelmassa olevien palveluiden lisäksi muihin kotoutumista edistäviin koulutuksiin ja palveluihin, jotka tukevat kielitaidon kehittymistä, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskuntataitoja tai työllistymistä. Palvelut voivat olla esimerkiksi oppilaitosten, vapaan sivistystyön ja kunnan kotoutumisen palveluiden tai työvoimapalveluiden järjestämiä.

Muut palvelut ovat vapaaehtoisia, eivätkä ne kuulu kunnan järjestämään kotoutumislain mukaiseen alkuvaiheen kotoutumisen palvelukokonaisuuteen. Jos kotoutuja-asiakas on halukas ja motivoitunut lisäkoulutuksiin, voidaan vapaaehtoisista opinnoista ja kursseista sopia kotoutumissuunnitelmassa ei-velvoittavina.

5.1 Muut suomen ja ruotsin kielen kurssit

Kunnan viranomaisen voi suositella kotoutuja-asiakkaille vapaaehtoisia suomen tai ruotsin kielen kursseja. Näin voidaan toimia esimerkiksi tilanteissa, joissa kotoutuja joutuu odottamaan uuden kotoutumiskoulutuksen tai monikielisen yhteiskuntaorientaation ryhmän muodostamista ja tuntien alkamista. Vapaaehtoisia kursseja voidaan suositella myös velvoittavien opiskeluiden lisäksi tai ehdottaa osallistumista niihin velvoittavien opintojen jälkeen.

Kirkkonummella ja sen lähialueilla on tarjolla eri palveluntuottajien järjestämiä eri pituisia ja eri taitotasolle kohdennettuja suomen ja ruotsin kielen kursseja. Osa kursseista on osallistujille maksullisia, ja joitakin rahoitetaan osittain tai kokonaan Opetushallituksen opintoseteleillä. Viranomaisen huomioi tämän ohjattaessa asiakasta kurssille.

Kirkkonummella ja lähialueilla suomen kielen kursseja järjestävät Omnia, Kirkkonummen kansalaisopisto ja Hiiden Opisto. Ruotsin kielen kursseja järjestävät Lärkkulla, Helsingfors Arbis ja Practikum. Osallistumisesta kansalaisopistojen kielen opintoihin sovitaan yhdessä kunnan viranomaisen kanssa. Osallistuminen kurssille kirjataan kotoutujan kotoutumishjelmaan.

5.2 Omaehtoiset opinnot

Kotoutuja-asiakas voi opiskella omaehtoisesti myös muita opintoja, jos asiakkaalla arvioidaan olevan koulutustarve tai kyseiset opinnot tukevat asiakkaan kotoutumista tai työllistymistä. Omaehtoisista opinnoista sovitaan asiakkaan kotoutumissuunnitelmassa.

Omaehtoisten opintojen tulee tapahtua suomen tai ruotsin kielellä tai niiden tulee olla suomen tai ruotsin kielen opintoja. Opinnot voivat sisältää työssäoppimisjaksoja tai vapaaehtoistoimintaa, mutta vähintään puolet opintojen kestosta tulee olla opiskelua.

Kieliopintojen lisäksi omaehtoiset opinnot voivat olla

- perusopetuslaissa säädettyjä
- lukiolaissa säädettyjä
- ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa, ammattikorkeakoululaissa tai yliopistolaissa säädettyjä (ja jotka johtavat tutkintoon, niiden osasuorituksiin tai ovat täydennys- tai erikoistumiskoulutusta)
- tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa säädettyjä
- vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa säädettyjä (aiemmin mainitut luku- ja kirjoitustaidon opinnot ja kotoutumiskoulutus tai ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävät opinnot)
- ammattiin pätevöittäviä opintoja.

Viranomaisen sopii oppilaitosten ja muiden mahdollisten palveluntuottajien kanssa palveluun ohjauksesta. Kirkkonummella ja lähialueilla toimivia tahoja, jotka järjestävät yllä mainittuja opintoja ovat esimerkiksi:

Tutkintokoulutukseen valmentavaa (TUVA) koulutusta järjestää

- Omnia, Luksia ja Kanneljärven opisto.

Lukio-opintoja Kirkkonummella järjestää

- Porkkalan lukio ja Kyrksläatts gymnasium.

Ammatilliset perustutkinnot tai ammatti- ja erikoisammattitutkinnot voi suorittaa

- Omniassa, Luksiassa, Axxellissa ja Prakticumissa.

Vapaan sivistystyön opintoja järjestää

- Omnia, Axxell, Kirkkonummen kansalaisopisto, Hiiden Opisto, Kanneljärven opisto, Helsingfors Arbis, Västra Nylands folkhögskola ja Lärkkulla.

6. Ohjaus ja neuvonta

Kirkkonummen kunta tarjoaa kunnan alueella asuville maahanmuuttajille ohjausta ja neuvontaa muiden palveluiden yhteydessä sekä erikseen matalan kynnyksen neuvontapalveluna. Alkuvaiheen kotoutumisen palveluiden piirissä olevaa asiakasta ohjataan ja neuvotaan ensisijaisesti palveluiden yhteydessä. Kunta tarjoaa alueella asuville maahanmuuttajille ohjausta ja neuvontaa myös oleskeluluvan perusteesta ja maassaolon kestosta riippumatta.

Työvoimapalveluiden matalan kynnyksen neuvonnasta kotoutuja-asiakkaita ohjataan erityisesti työllistymistä koskevista asioista ja ohjataan muiden tilanteeseen soveltuvien palveluiden piiriin. Varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut järjestävät ohjausta ja neuvontaa omiin palveluihinsa liittyen.

6.1 Ohjaus ja neuvonta alkuvaiheen palveluiden aikana

Alkuvaiheen kotoutujia ohjataan ja neuvotaan heille tarjotuissa alkuvaiheen palveluissa. Neuvonta ja ohjaus korostuvat palvelutarpeen arvioinnin tekemisen ja kotoutumissuunnitelman laatimisen yhteydessä.

Alkuvaiheen palveluissa kotoutuja-asiakkaat saavat tietoa kotoutumista edistävästä palveluista, suomen kielen ja ruotsin kielen opiskelusta sekä muusta kotoutumista edistävästä toiminnasta ja palveluista. Maahanmuuttaja saa myös tietoa suomalaisesta palvelu- ja koulutusjärjestelmästä, suomalaisesta yhteiskunnasta sekä maahanmuuttajien oikeuksista ja velvollisuuksista.

6.2 Matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta kaikille maahanmuuttajille

Kirkkonummen kunnan matalan kynnyksen ohjauksesta ja neuvonnasta maahanmuuttajan on mahdollista saada lyhytkestoista tukea arkea koskeviin haasteisiin. Matalan kynnyksen ohjauksessa ja neuvonnassa voidaan tarvittaessa kuvata toisen viranomaisen palveluita ja tukea asiakkaiden itsenäistä asiointia. Neuvontaa ja palveluun ohjausta tehdään esimerkiksi Kelaan, hyvinvointialueen palveluihin, pankkiasiointiin, asumiseen ja varhaiskasvatukseen liittyen.

Maahanmuuttajat voivat hakeutua ohjaukseen ja neuvontaan itsenäisesti tai toisen viranomaisen tai toimijan ohjaamana. Pitkäaikaisempaa neuvontaa varten kotoutumisen palveluilta voi varata henkilökohtaisen palveluajan.

Matalan kynnyksen ohjauksessa ja neuvonnassa ei synny asiakkuuksia ja palvelussa on myös mahdollista asioida anonyymisti. Tarvittaessa maahanmuuttaja ohjataan matalan kynnyksen ohjauksesta ja neuvonnasta osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin. Viranomainen voi ohjata maahanmuuttajan hänelle tarkoituksenmukaisesti kunnan järjestämiin palveluihin sekä hyvinvointialueen, ja muiden viranomaisten, oppilaitosten, korkeakoulujen, järjestöjen, yhdistysten, yhteisöjen tai muiden kotoutumista edistävien toimijoiden palveluihin.

7. Muut kunnan kotoutumista edistävät palvelut

Alkuvaiheen palvelukokonaisuuden lisäksi Kirkkonummen kunta tarjoaa muitakin kotoutumista edistäviä palveluita. Kotoutumisen edistämiseksi kunnassa työskentelevät omalta osaltaan kaikki Kirkkonummen kunnan toimialat: sivistys, yhteiset palvelut ja kuntakehitys (ent. yhdyskuntatekniikka) ja niiden sisäiset palveluryhmät. Moni näistä palveluista on suunnattu kaikille kuntalaisille ja kotoutujille kotoutumisajasta riippumatta. Palvelut voivat osaltaan edistää kotoutumista esimerkiksi tukemalla kasvua, kehitystä, hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kunnassa tuotetaan myös palveluita, jotka tukevat erityisesti maahan muuttaneita ja heidän kotoutumistaan.

7.1 Kunnan kotoutumisen palveluiden tarjoamat muut palvelut

Maahanmuuttajien tavoittaminen on yksi kunnan kotoutumista edistävästä palveluista. Tavoittamisella pyritään saavuttamaan maahanmuuttajat, ja ohjaamaan heidät kunnan kotoutumista edistäviin palveluihin. Maahanmuuttajien tavoittaminen ja sitä kautta palveluiden piiriin pääseminen tukee kotoutumista kuntaan, maahanmuuttajan yhdenvertaisuutta, osallisuutta sekä tasa-arvoa kuntalaisena, edistää kunnan ja kuntalaisten välisiä hyviä väestösuhteita sekä kunnan vastaanottavuutta.

Kirkkonummen kunta tavoittaa maahanmuuttajia esimerkiksi

- Kunnan sosiaalisen median kanavissa, joissa aktiivisesti viestitään kunnan kotoutumista edistävästä palveluista ja toiminnasta
- Yhteydenottolomakkeella, jonka täyttämällä maahanmuuttaja voi itsenäisesti tai toisen toimijan kanssa pyytää yhteydenottoa kunnan kotoutumisen palveluilta
- toisen viranomaisen kuten vastaanottopalveluiden, hyvinvointialueen tai kolmannen sektorin ohjaamana tai heiltä saadun tiedon perusteella
- kunnan eri palveluryhmien kanssa tehdyssä yhteistyössä.

Kunnan vastuulla on kotoutumislaisissa määritettyjen vastuiden lisäksi työelämän ulkopuolella olevien kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistäminen kuntaan suunnitelmallisesti ja yksilölliset tarpeet huomioiden.

Kunnan kotoutumisen palvelut tukee työelämän ulkopuolella olevia maahanmuuttajia tarjoamalla esimerkiksi

- ryhmämuotoista toimintaa,
- infotilaisuuksia kunnan palveluista yhteistyössä kunnan muiden palveluiden, järjestöjen ja viranomaisten kanssa
- perustietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja palvelujärjestelmästä
- suomen kielen alkeiden opetusta
- tietoa muiden viranomaisten palveluista
- ohjausta, neuvontaa ja tukea arjen kysymyksiin.

7.2 Työvoimapalveluiden kotoutujan työllisyyttä tukevat muut palvelut

Työvoimaviranomainen tarjoaa kotoutuja-asiakkaille palveluita yksilöllisten tarpeiden mukaan. Kotoutumislaisissa määriteltyjen palveluiden lisäksi, työnhakijoiksi ilmoittautuneilla kotoutuja-asiakkaita voidaan ohjata myös muihin työvoimaviranomaisen järjestämiin palveluihin, joista säädetään työvoimapalvelulaissa.

Kotoutuja-asiakkaille sopivia työvoimaviranomaisen palveluita voivat olla esimerkiksi

- Asiantuntija-arvioinnit (työvoimapalvelulaki 51§)

- Ammatinvalinnan ohjaus psykologilla (työvoimapalvelulaki 52§)
- Työnhaku-, ura- tai työhönvalmennus (työvoimapalvelulaki 53 §)
- Koulutus- tai työkokeilu (työvoimapalvelulaki 54 §–58 §)
- Työvoimakoulutus (työvoimapalvelulaki 61 §–67 §)
- Palkkatuki (työvoimapalvelulaki 81 §–97§)
- Työolosuhteiden järjestelytuki (työvoimapalvelulaki 98 §)
- Starttiraha (työvoimapalvelulaki 98 §–101 §)

7.3 Varhaiskasvatuksen palvelut

Varhaiskasvatus tekee tiivistä yhteistyötä kunnan kotoutumisen palveluiden kanssa erityisesti kiintiöpakolaisia vastaanottaessa, kun perheessä on varhaiskasvatusikäisiä lapsia. Lapsen varhaiskasvatus pyritään aloittamaan mahdollisimman nopeasti, jotta arki ja tutustuminen uuteen ympäristöön voi alkaa. Varhaiskasvatus itsessään on kotoutujalapsille ensikohtaaminen suomalaisen kulttuurin ja suomen tai ruotsin kielen kanssa. Varhaiskasvatuksessa lapsi oppii pienestä asti taitoja, jotka edistävät kotoutumista uuteen kotikuntaan.

Varhaiskasvatuksen palveluissa työskentelee neljä vakinaista kieli- ja kulttuuriopettajaa (kieku-opettajat), jotka kiertävät Kirkkonummen päiväkodeissa. He auttavat ja tukevat varhaiskasvatuksen opettajia ja päiväkodin henkilökuntaa monikielisen ja -kulttuurisen työn tukena. Kieku-opettajaa voi konsultoida tai pyytää mukaan vieraskielisen perheen varhaiskasvatuksen aloituskeskusteluun.

Kieku-opettajat ovat luoneet varhaiskasvatuksen aloittamiseen liittyvän kuvin tuetun vanhempainoppaan, kasvattajien oman oppaan ja lisäkysymyspatteriston muunkielisen perheen lapsen aloituskeskusteluun, joita kaikki opettajat voivat tarvittaessa hyödyntää.

Kielitietoinen varhaiskasvatus painottaa kielten merkitystä lapsen oppimiselle, kehitykselle, vuorovaikutukselle ja identiteetille. Kielitietoisen varhaiskasvatuksen tukena monikielisten lasten kanssa käytetään KieliPeda-työvälinettä. KieliPeda-työvälineen avulla arvioidaan ja kehitetään varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä kielitietoisuuden näkökulmasta, tarkastellaan huoltajien kanssa monikielisen lapsen kielimaailmaa ja seurataan monikielisen lapsen suomen kielen taitojen edistymistä.

Jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä lapsen huoltajien ja lapsen kanssa. Suunnitelmassa sovitaan siitä, miten varhaiskasvatus voi tukea lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia sekä asetetaan yhteisiä tavoitteita. Suunnitelman tekeminen voi olla erityisesti avuksi tilanteissa, joissa yhteistä kieltä tai käsitystä päiväkodin roolista ja varhaiskasvatuksen päämääristä ei vielä ole. Varhaiskasvatussuunnitelma-lomake on käännetty viidelle varhaiskasvatuksessa yleisimmälle kielelle ja palveluissa käytetään tarvittaessa apuna tulkkia.

Jos esiopetusikäisellä lapsella ei ole vielä tarvittavia kielellisiä valmiuksia osallistua perusopetukseen, voidaan huoltajille suositella, että lapsi ohjataan perusopetukseen valmistavaan opetukseen.

Asukaspuistot

Kotoutumista tukee Kirkkonummella myös kolme avoimen varhaiskasvatuksen asukaspuistoa; Piennarpiha Masalassa, Fyyri keskustassa ja Veikonvintti Veikkolassa.

Kirkkonummen asukaspuistot ovat avoimia ja maksuttomia lapsiperheiden kohtaamispaikkoja, jonne lapset ja huoltajat ovat tervetulleita oman aikataulun mukaan viettämään aikaa ja tapaamaan muita perheitä. Asukaspuistojen toimintatapa perustuu ystävälliselle ja yhdenvertaiselle kohtaamiselle. Asukaspuistojen yhteistoiminnallinen toimintatapa tukee uusien ystävyyssuhteiden ja verkostojen syntymistä.

Asukaspuistoissa järjestetään perheille myös yhteistä, varhaiskasvatussuunnitelman mukaista, ohjattua toimintaa. Lapset osallistuvat asukaspuistotoimintaan yhdessä huoltajan tai muun aikuisen kanssa ja pääsevät näin tutustumaan suomalaiseen varhaiskasvatustoimintaan. Monipuolinen toiminta pitää sisällään esimerkiksi liikuntaa, musiikkia, metsä- ja kotaretkiä, kädentaitoja ja vauvaperhetoimintaa. Lasten ja vanhempien toiveilla, tarpeilla ja ideoilla on suuri merkitys avoimen varhaiskasvatustoiminnan kehittämisessä.

Asukaspuistoissa on mahdollisuus tavata alueen muita lapsiperheitä, saada tietoa alueen lapsiperhetoimijoista ja muista lapsiperheiden palveluista. Asukaspuistojen toiminnassa on vahvasti mukana eri yhteistyökumppaneita; esimerkiksi hyvinvointialueen perhepalvelu, varhaiskasvatuksen kuraattorit ja erityisopettajat, sekä useat alueen järjestötoimijat. Avoimen kohtaamispaikan avulla uudet, alueelle muuttaneet perheet voivat löytää uusia ystäviä ja verkostoja, mikä auttaa uudelle kotipaikkakunnalle kotoutumisessa.

7.4 Opetuspalvelut

Perusopetukseen valmistava opetus ja peruskouluun siirtyminen

Peruskouluikäiset (7–17-vuotiaat) maahanmuuttajat ohjataan kielitaitoa kehittävään perusopetukseen valmistavaan opetukseen, jolla halutaan edistää lasten ja nuorten valmiuksia osallistua myöhemmin oman ikäryhmänsä perusopetukseen. Valmistava opetus on tarjolla kaikille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito ei ole vielä riittävä yleiseen opetusryhmään osallistumiseksi. Valmistavaa opetusta on tarjolla maassaoloajasta riippumatta ja kestää pääsääntöisesti yhden lukuvuoden. Osaamisensa mukaan oppilas voi siirtyä yleisopetusryhmään myös aiemmin.

Kirkkonummen kunta järjestää valmistavaa opetusta tällä hetkellä suomeksi ja opetuksessa noudatetaan Kirkkonummen suomenkieliseen perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa. Ruotsinkielistä valmistavaa opetusta järjestetään tarpeen mukaan. Opetuksessa painotetaan suomi toisena kielenä -opintoja (S2). Lisäksi valmistavassa opetuksessa opetetaan perusopetuksen oppiaineita ja -sisältöjä, oppilaan tulevan vuosiluokan mukaan. Samalla opetuksessa opetellaan suomalaisia tapoja sekä tutustutaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja koulujärjestelmään.

Kirkkonummella valmistavaa opetusta järjestetään ryhmämuotoisena useassa koulussa. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden iän ja osaamisen pohjalta. Lapsi, joka ikänsä puolesta kuuluu ensimmäiselle luokalle, suorittaa valmistavan opetuksen inklusiivisesti osana yleisopetuksen ryhmää omassa lähikoulussa.

Siirtyessään perusopetukseen, valmistavaan opetukseen osallistuvat sijoittuvat pääsääntöisesti ikäryhmälleen tarkoitettuun opetusryhmään. Tästä voidaan poiketa, mikäli heidän osaamistasonsa eroaa merkittävästi ikäryhmän osaamisesta. Perusopetukseen siirtyessä kunta huolehtii oppilaan suomi toisena kielenä -opintojen jatkumisesta.

Oppilaille järjestetään oman äidinkielen opintoja ja oman uskonnon opetusta, jos osallistujia ryhmiin on riittävän monta. Jos ryhmät eivät täyty, Kirkkonummen kunta tekee yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Oppilaat voivat osallistua oman äidinkieltensä opintoihin myös jo valmistavan opetuksen aikana. Kirkkonummella on ollut evankelisluterilaisen opetuksen lisäksi ortodoksista ja katolista kristinuskon opetusta, islamin opetusta sekä tunnustuksetonta elämäntietämisen opetusta.

Tarvittaessa kotoutumisesta vastaavat viranomaiset ohjaavat aikuiset kotoutuja-asiakkaat aikuisille tarkoitettuihin peruskouluopintoihin. Opetusta järjestetään Espoon Omniassa ja Lohjalla sijaitsevassa Kanneljärven opistossa.

Toisen asteen opinnot

Kirkkonummella tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) järjestää Omnia. Luksia järjestä koulutusta lähikunnissa Lohjalla, Vihdissä ja Espoossa. TUVA-koulutuksessa opiskelija saa valmiuksia jatkaa opintoja peruskoulun jälkeisiin opintoihin. TUVA on tarkoitettu esimerkiksi henkilöille, jotka vielä miettivät, mitä haluavat opiskella tai haluavat korottaa perusopetuksen arvosanoja sekä henkilöille, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame ja heille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen jollain muulla kuin kyseisillä kielillä. Omniassa koulutukselle on kielitasorajoitus. Suomen tulee olla koulutusta ennen tasolla A2.2. TUVA-koulutus kestää vuoden tai vähemmän, jos opiskelija saa paikan lukiosta tai ammatillisesta koulutuksesta.

TUVA-opinnoissa opiskelija voi kehittää suomen kielen taitojaan sekä esimerkiksi matemaattista osaamista ja suorittaa lukion kurssveja tai osia ammatillisesta perustutkinnosta. Opinnoissa tutustutaan lukion ja ammattikoulun opintoihin, ja opiskelijoita tuetaan omien kiinnostuksen kohteiden ja urapolkujen löytämisessä. Opintokokonaisuuden voi valita sen mukaan haluaako suuntautua lukioon, ammatillisiin opintoihin vai työelämään.

Lukioita Kirkkonummella on kaksi: suomenkielinen Porkkalan lukio ja ruotsinkielinen Kyrkslätt gymnasium. Porkkalan lukiossa järjestetään S2- eli suomi toisena kielenä -opetusta. Porkkalan lukiossa on myös aikuislinja, jossa voi suorittaa lukiokurssveja tai lukion koko oppimäärän. Espoossa ja Helsingissä on aikuislukioita, joihin aikuiset asiakkaat voidaan ohjata tutustumaan. Aikuislukioissa osallistujat voivat suorittaa sekä lukion että peruskoulun oppimäärän.

Ammatillista koulutusta tarjoavat Kirkkonummella Luksia ja Omnia. Omniassa järjestetään tarvittaessa S2-opetusta. Muu opetus tapahtuu suomen- tai ruotsinkielisessä opetusryhmässä. Luksiassa osa opintokokonaisuuksista järjestetään kokonaisuudessaan S2-tuetusti. Luksian

Kirkkonummen opetuspiste tarjoaa opintoja erityisesti kielituetusti. S2-tuettuja koulutuksia ovat esimerkiksi merkonomikoulutukset, lähihoitajakoulutus ja hoiva-avustajakoulutus.

Omnian ja Luksian lisäksi kirkkonummelaiset hakeutuvat opiskelemaan Axxelliin ja Practicumiin, joissa opintoja voi käydä ruotsiksi. Axxell tarjoaa ammatillista koulutusta suomeksi ja ruotsiksi lähikunnissa Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Karjaalla. Axxellissa on erityisesti maahanmuuttajille suunniteltuja opintokokonaisuuksia. Koulutuksiin kuuluvat esimerkiksi asiakaspalvelua suomeksi -koulutus ja merkonomin koulutus. Tarjolla on myös monia yrittäjyyteen liittyviä koulutuksia. Ammatillista koulutusta ruotsiksi järjestää Practicum, joka sijaitsee Helsingissä ja Porvoossa.

7.5 Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelujen palvelut edistävät kuntalaisten terveyttä, tuottavat kuntalaisille elämänlaatua ja toimivat hyvinvoinnin lähteenä. Palvelut lisäävät yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä ehkäisevät syrjäytymistä. Vapaa-aikapalvelut tarjoaa paljon kaikille avointa toimintaa, johon kaikki ovat tervetulleita. Palveluja tuotetaan kuntalaisille yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut tuottaa kaikille avoimia tapahtumia sekä toimintaa eri-ikäisille kuntalaisille. Kirjasto on kaikille avoin julkinen tila, johon voi tulla viettämään aikaa, kohtaamaan ihmisiä ja olla osallisena erilaiseen toimintaan. Kirjastossa voi käydä erilaisissa tapahtumissa tai järjestää niitä itse. Monipuolinen kulttuuritoiminta yhdistää kuntalaisia. Kirjastoista voi myös varata rauhallisia työskentelytiloja, joissa voi esimerkiksi opiskella tai pitää kokouksia. Ragvaldsin museoalueen toiminta elävöittää paikallishistoriaa.

Kielenoppimisen tueksi kirjaston kokoelmiin hankitaan kielikursseja ja selkokielistä kirjallisuutta. Jos kirjastosta ei löydy kirjoja omalla äidinkielellä, niitä voidaan tilata maksutta Helsingin Monikielisestä kirjastosta.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa tehdään paljon yhteistyötä kunnan muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa. Lasten ja nuorten luku- ja mediataitoja tuetaan muun muassa pitämällä kirjavinkkauksia koululaisille S2-oppilaat huomioiden. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen kanssa yhdessä toteutettava kulttuurikasvatusohjelma lisää kulttuurin saavutettavuutta lapsille ja nuorille. Suomen kielen opiskelijat ovat tervetulleita opastetulle kirjastokäynnille. Paikallishistorialuennoilla tehdään tutuksi kunnan historiaa ja perinteitä. Kirjaston tiloissa yhteistyökumppanit voivat järjestää kotoutumista edistävää toimintaa, kuten kielikahviloita ja satutunteja.

Kirjastossa voi käyttää tietokoneita, kopioida, tulostaa ja skannata. Käytävissä on myös muita laitteita, kuten 3D-tulostin ja vinyylileikkuri. Henkilökunta opastaa laitteiden käytössä.

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Kirkkonummen kansalaisopisto

Kirkkonummen kansalaisopisto järjestää kielikursseja, luku- ja kirjoitustaidon koulutusta sekä liikunnan, kulttuurin ja kädentaitojen kursseja. Kurseilla osallistujat voivat kehittää osaamistaan ja löytää mielenkiintoista tekemistä vapaa-ajalle. Uudet taidot ja viihtyvyys tukevat osaltaan kotoutumista uuteen ympäristöön.

Opisto järjestää esimerkiksi kotoutumista tukevia suomen ja ruotsin kielen alkeis- ja jatkokursseja sekä kielikursseja tilauksesta, jos osallistujia on riittävästi. Maahanmuuttajille suunnatuilla kielikursseilla opetuksessa painotetaan kommunikatiivista kompetenssia eli suomalaisten vuorovaikutustapojen ja käytännön kielenkäytön ymmärtämistä. Muita kansalaisopiston kursseja esitellään usein kielikoulutusten ja luku- ja kirjoitustaidon koulutusten yhteydessä.

Musiikkiopiston ja kuvataidekoulun palvelut lapsille ja nuorille

Musiikkiopisto tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikinopetusta, joita ovat esimerkiksi soitinvalmennus ja musiikin perusopinnot. Kuvataidekoulu järjestää kuvataiteen perusopetusta 5–16-vuotiaille kirkkonummelaisille lapsille ja nuorille. Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu tarjoavat lapsille ja nuorille kokemuksia harrastustoiminnasta ja mahdollisuuksia tutustua muihin saman ikäisiin lapsiin.

Opinnot ovat maksullisia. Kirkkonummen musiikkiopisto tarjoaa lisäksi neljässä päiväkodissa maksutonta varhaisiän musiikkikasvatusta. Päiväkotimuskarit jakavat myös tietoa musiikkiopiston toiminnasta ja musiikin harrastamisesta.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuoriso- ja liikuntapalvelut vastaa terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan palveluista ja ehkäisevän mielenterveyden ja päihdetyön koordinoimisesta, toteuttaa nuorisotyötä eri muodoissaan, rakennuttaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja sekä edistää nuorisolain mukaisesti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia yhdessä muiden sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen yksiköiden ja paikallisten toimijoiden kanssa. Nuoriso- ja liikuntapalvelut tukee myös yhdistystoiminnan toteuttamista ja edistää nuorten vaikuttamismahdollisuuksia.

Kirkkonummen kunnan alueellinen nuorisotyö on maksutonta nuorisotilatoimintaa, jota järjestetään Masalassa, Veikkolassa ja Fyyrissä. Nuorisotiloihin ovat tervetulleet kaikki kolmasluokkalaisista 17-vuotiaisiin. Kohdennettuun nuorisotyöhön kuuluu puolestaan etsivä nuorisotyö, Ankkuritoiminta, ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö, koulunuorisotyö, nuorisoteatteritoiminta ja nuorisovaltuusto.

Nuoriso- ja liikuntapalvelujen ammattilaiset tekevät tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa tukeakseen maahan muuttaneiden kuntalaisten kotoutumista. Nuoriso- ja liikuntapalvelut tarjoaa tietoa palveluistaan esimerkiksi tapahtumissa, asumisyksiköissä, kouluissa ja paikallisissa kohtaamispaikoissa ja esittelee maksuttomia harrastusmahdollisuuksia, uimahallipalveluita,

senioripaku-toimintaa sekä muita vapaa-ajan aktiviteetteja. Tarvittaessa nuoriso- ja liikuntapalvelut järjestää tutustumiskertoja palveluihin yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa. Näiden toimien tarkoituksena on madaltaa osallistumiskynnystä ja lisätä palveluiden saavutettavuutta. Tarjottavien palveluiden tavoitteena on lisätä kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

7.6 Ohjaamo

Ohjaamo on kaikille alle 30-vuotiaille tarkoitettu matalan kynnyksen palvelupiste, jossa ohjataan nuoria heidän jokaisen omien tarpeidensa mukaan esimerkiksi koulutukseen, työllistymiseen, asumiseen ja arkisiin toimintoihin liittyvissä kysymyksissä. Ohjaamo järjestää tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan maahanmuuttajanuorille erityistä pienryhmätoimintaa ja matalan kynnyksen avointa kohtaamistoimintaa.

Ohjaamossa työskentelee monialainen työryhmä. Ohjaamon palveluohjaajat ja etsivä nuorisotyö ovat tavattavissa viikon jokaisena päivänä. Psykososiaalista tukea antava Onni-työntekijä ja työllisyys asioissa neuvova työvoimapalveluiden asiantuntija ovat paikalla kaksi kertaa viikossa. Asumisneuvoja on tavattavissa kerran viikossa. Monialaisuus helpottaa nuoren mahdollisuuksia saada vastaus mieltä askarruttaviin asioihin yhdestä paikasta. Ohjaamon työntekijät tekevät ohjausta paikan päällä Ohjaamon tiloissa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Tarvittaessa asiakas ohjataan toisen palveluntuottajan, kuten esimerkiksi työvoimaviranomaisten palveluihin tai kunnan kotoutumisen palveluihin.

7.7 Yritysneuvontapalvelut

Kirkkonummella työskentelee yritysneuvoja, joka auttaa kaikkia kuntalaisia yrittäjyyteen liittyvissä kysymyksissä. Yritysneuvoja antaa henkilökohtaista neuvontaa esimerkiksi yrittäjyyttä pohtiville, yrittäjyyttä aloittaville tai jo yrittäjänä työskenteleville. Yritysneuvontaa saavat myös yritykset, jotka haluavat kehittää tai kansainvälistää toimintaansa sekä yrityksiä, jotka haluavat laajentaa yritystoimintaansa Kirkkonummelle. Yritysneuvontaa on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Asiakas voi kääntyä yritysneuvojan puoleen itsenäisesti, mutta palveluun ohjautuu henkilöitä myös esimerkiksi työvoimapalveluiden, kotoutumisen palveluiden ja järjestöjen kautta. Jos asiakkaalla on tarve neuvonnalle muulla kuin kunnassa tarjotulla kielellä, niin asiakas voidaan ohjata esimerkiksi Business Finlandin tai Startup Refugeesin palveluihin, joita on tarjolla esimerkiksi viroksi ja arabiaksi.

7.8 Asumisneuvonnan palvelut

Kirkkonummen asumisneuvojat tarjoavat kirkkonummelaisille ohjausta ja neuvontaa asumisen asioissa. Asumisneuvonta on tukena esimerkiksi tilanteissa, joissa henkilö tarvitsee apua

- Asunnon hakemiseen ja hakemuksiin
- Asunnon vaihtamiseen liittyviin avustuksiin
- Asumisen tukiin ja avustuksiin
- Ensiasuntoon tai asumisen taitoihin

- Vuokravelkatilanteeseen
- Haasteellisiin naapuruhteisiin
- Asuinympäristöön (siisteys, turvallisuus).

Asumisneuvonta järjestää myös asunnonhakuinfoja, joissa osallistujat voivat hakea asuntoja neuvojan kanssa ohjatusti. Tapahtumat ovat ryhmämuotoisia.

8. Kotoutumista tukevat kolmannen sektorin palvelut

Kirkkonummen kunta tekee yhteistyötä Kirkkonummella kotoutumista edistäviä palveluita ja toimintaa tarjoavien järjestöjen, yhdistysten, yhteisöjen ja seurakuntien kanssa. Kirkkonummen kunnan kotoutumisen palvelut ja työvoimapalvelut esittelevät kotoutuja-asiakkaille kolmannen sektorin tarjoamia palveluita ja ohjaavat heitä palveluiden piiriin asiakkaiden tarpeiden mukaan. Kirkkonummella on tarjolla palveluita, jotka voivat tukea esimerkiksi yksin muuttaneiden, perheiden, lasten, nuorten ja ikäihmisten kotoutumista.

Kolmannen sektorin toimijat järjestävät erityisesti kotoutuja-asiakkaiden yhteiskuntataitoja, sosiaalisia tarpeita ja yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa sekä kielen oppimista tukevia tapahtumia ja kerhoja. Palvelut voivat olla apuna yhteiskuntaan tutustumisessa ja sosiaalisen verkoston rakentamisessa. Palveluntarjoajat tukevat myös toisiaan ja suunnittelevat tapahtumia ja toimintaa yhdessä. Järjestöt ovat järjestäneet yhdessä esimerkiksi retkiä, virkistystoimintaa ja juhlia. Laaja-alaiset palvelut mahdollistavat kotoutuja-asiakkaille erilaisia polkuja kotoutumisen etenemisessä ja mahdollisuuksia löytää tukea monen eri palveluntarjoajan toiminnasta.

Kotoutumista tukevia toimintoja ja palveluita Kirkkonummella ovat tarjonneet esimerkiksi Suomen punaisen ristin (SPR) ruotsinkielinen osasto Finlands Röda Korset (FRK) Kyrkslätt, Integro ry, Luckan Kyrkslätt / Kyrkslättnedens ungdomsförbund (KNUF r.f.), Mannerheimin Lastensuojelu Liiton Uudenmaan piiri eli MLL Uusimaa sekä Kirkkonummen seurakuntayhtymä, johon kuuluu suomalainen ja ruotsalainen seurakunta. Seuraavaksi kuvaus kyseisten toimijoiden palveluista. Palvelukuvaus kuvastaa tilannetta loppuvuodesta 2024.

Kotoutujien kielen oppimisen tueksi esimerkiksi FRK Kyrkslätt, Integro ry ja Luckan Kyrkslätt ovat järjestäneet kielikahvila- ja kielikerho-toimintaa, joissa vapaaehtoiset ja suomen kieltä harjoittelevat opettelevat suomea keskustelun avulla. FRK on järjestänyt myös läksyhelppi-toimintaa, jossa vapaaehtoinen auttaa aikuisia opiskelijoita suomen kielellä olevien läksyjen kanssa. Lisäksi MLL Uudenmaan piiri on järjestänyt Kirkkonummen kouluissa Lukumummi - ja vaaritoimintaa, jossa vapaaehtoiset auttavat myös maahanmuuttajataustaisia lapsia lukusujuvuuden parantamisessa.

SuomiKamu-toiminta on ollut yksi FRK Kyrkslätin toimintamuodoista. SuomiKamut ovat maahanmuuttajien vapaaehtoisia suomalaisia ystäviä, jotka tutustuttavat heitä uuden kunnan lähiympäristöön sekä suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Suomalainen seurakunta on järjestänyt maahanmuuttajataustaisille tarkoitettua International Ellen -toimintaa, jossa maahan muuttaneet voivat tutustua uusiin ihmisiin ja seurustella toistensa kanssa. Kotoutujat voivat

myös tavata uusia ihmisiä ja harjoitella suomea seurakunnan Olkkari-toiminnassa ja yhteisöruokailuissa, jotka ovat kaikille avoimia tapahtumia.

Kirkkonummella valtakunnallisen Luckan-verkoston toimintaa toteuttaa nuorisoliitto Kyrkslättnejdens ungdomsförbund KNUF r.f. Luckan Kyrkslättin toimipiste toimii paikallisille tarkoitettuna olohuoneena, jossa järjestetään erilaista toimintaa erityisesti lapsille ja nuorille. Laajinta kotoutumista edistävää toimintaa Luckan Kyrkslätt on järjestänyt vuonna 2016 perustetun Life in Kirkkonummi -verkoston kanssa. Verkostoon kuuluvat tällä hetkellä toimintaa koordinoiva Luckan Kyrkslätt, FRK Kyrkslätt, Integro ry sekä Kirkkonummen suomalainen ja ruotsalainen seurakunta. Life in Kirkkonummen toimintamuotoja ovat esimerkiksi olleet kotoutujille tarjottu ohjaus ja neuvonta sekä heille suunnatut digikurssit ja työelämän kielikahvila. Luckan on tuonut toiminnassaan myös esiin ruotsinkielisen kotoutumisen mahdollisuutta ja on järjestänyt mahdollisuuksien mukaan ruotsin kielikahvilaa.

MLL Uudenmaan piiri on järjestänyt Kirkkonummella tukihenkilötoimintaa, jonka kohderyhmänä ovat haavoittuvassa asemassa olevat lapsiperheet: yksinhuoltajat, maahanmuuttajaperheet, yksinäiset perheet, joilla ei ole tukiverkkoja sekä erityislasten perheet. Toiminnan eri muotoja ovat perhekummitoiminta, varamummitoiminta ja ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta. Kotoutujaperheet ovat voineet saada tukea askarruttaviin kysymyksiin myös esimerkiksi Kirkkonummen seurakuntayhtymän järjestämästä perheneuvonnasta, josta on saanut apua suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Diakoniavastaanotoilla seurakunta tarjoaa tukea, neuvontaa, ohjausta ja keskusteluapua. Life in Kirkkonummi -hankkeen ohella Luckan on osa Luckan Integration -nimistä Stea-hanketta, joka tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalveluita kuntalaisille silloin, jos Life in Kirkkonummi -hanke on tauolla.

Liikunnallista toimintaa Kirkkonummella on järjestänyt esimerkiksi Integro ry, joka tarjoaa palveluitaan erityisesti venäjän- ja ukrainankielisille henkilöille. Palveluun on kuulunut monipuolisia liikuntakerhoja lapsille, aikuisille joogaa ja kuntosaliharjoittelua sekä liikuntatapahtumia esimerkiksi luistelun muodossa. Koripalloa, koppipalloa ja sulkapalloa Integro ry on järjestänyt kaikille, äidinkielestä riippumatta. Lapsille on järjestetty maalaus-, käsityö-, uinti-, tanssi-, shakki- ja teatterikerhoja. Lisäksi yhdistys on järjestänyt lapsille muskaria ja ukrainan- ja venäjänkielisiä satutuokioita kirjastossa. Mahdollisuuksien mukaan myös Luckan Kyrkslätt on järjestänyt Kirkkonummella kotoutumista edistävää vapaa-ajan toimintaa. Tällaista toimintaa voivat olla esimerkiksi lasten monikieliset kesäleirit, juhlat, retket, peli-illat, kerhot ja joululaulutilaisuudet.

Järjestöt tukevat kuntaa myös kiintiöpakolaisten vastaanottoon valmistautumisessa ja kiintiöpakolaisten kotoutumisen alkuvaiheessa. Esimerkiksi FRK Kyrkslätt on auttanut kuntaa kiintiöpakolaisten vastaanotossa esimerkiksi hankkimalla pakolaisille kalusteita, kodintarvikkeita ja vaatteita sekä järjestämällä kiintiöpakolaisille kotoutumista tukevan ystävän FRK:n SuomiKamu-toiminnan kautta.

Tarvittaessa kotoutuja-asiakkaita ohjataan kolmannen sektorin palveluihin muualla Uudellamaalla. Helsingissä sijaitsee esimerkiksi vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma, jonka palveluihin asiakas voidaan ohjata tutustumaan. He tarjoavat esimerkiksi vammaisille maahanmuuttajille ja heidän läheisilleen ohjausta ja neuvontaa.

Vastuutaulukko

Kirkkonummella palvelukokonaisuuteen sisältyvät lakisääteiset kotoutumisen alkuvaiheen palvelut tuottavat kunnan työvoimapalvelut ja kotoutumisen palvelut.

Työvoimaviranomaisella tarkoitetaan sitä kunnan tai kuntayhtymän viranomaista, joka vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä. Kirkkonummen, Vihdin ja Siuntion työllisyysalueella työvoimapalvelut toteutetaan kolmen kunnan yhteistyönä.

Kotoutumisen palveluissa työskentelee maahanmuuttokoordinaattori ja kotoutumisohjaaja. Kotoutumisen palveluiden päätehtävä on huolehtia kuntaan saapuvien kiintiöpakolaisten ja muiden kuntapaikan saaneiden vastaanotosta ja alkuvaiheen kotoutumisen edistämisestä.

Palvelu/ toimenpide	Työnhakijoiden palvelut tuottava taho	Muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut tuottava taho
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Työvoimapalvelut	Kotoutumisen palvelut
Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Työvoimapalvelut ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue LUVN	Kotoutumisen palvelut ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue LUVN
Kotoutumissuunnitelma	Työvoimapalvelut	Kotoutumisen palvelut
Kotoutumiskoulutus	Työvoimapalvelut	
Monialainen kotoutumissuunnitelma	Työvoimapalvelut ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue LUVN	Kotoutumisen palvelut ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue LUVN
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	Työvoimapalvelut	Työvoimapalvelut
Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta	Työvoimapalvelut	Kotoutumisen palvelut, kaikkien maahanmuuttajien matalan kynnyksen neuvonta
Kunnan kotoutumisohjelman seuranta ja päivittäminen	Kunta, Strategisen kehittämisen palvelut	Kunta, Strategisen kehittämisen palvelut